رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی
دورهٔ ۱، شمارهٔ ۲، پاییز ۱۳۹۲
ص ص : ۱۷- ۹

تأثیر رویداد ورزشی اسب دوانی بر توسعه گردشگری ورزشی استان گلستان

۱.لیلا کارکن* - ۲. عبدالحمید زیتونلی - ۲. حسن اسدی

۱. کارشناس ارشد دانشگاه پیام نور، ۲. دانشجوی دکتری مدیریت دانشگاه تهران،۳. استاد دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت : ۲۴ / ۰۱ /۱۳۹۱ ، تاریخ تصویب : ۱۸ / ۰۴ / ۱۳۹۲)

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی نقش رویداد ورزشی اسب دوانی بر توسعه گردشگری ورزشی با تاکید بر اشتغال و درآمد در استان گلستان بود. روش تحقیق از نوع توصیفی بوده و به صورت پیمایشی انجام گرفته است. نمونه آماری این پژوهش ۱۹۵ نفر بودند. برای تجزیه وتحلیل داده های این پژوهش از آمار توصیفی و آمار استنباطی(آزمون خی دو) بهره گرفته شد. محاسبات آماری توسط نرم افزار SPSS .18 انجام گردید. یافته های پژوهش نشان داد که بین توانمندی استان گلستان و برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان (χ^2 = ۸۶/۱۱۲، P< ۰/۰۱) ، بین توانمندی برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی و توسعه گردشگری ورزشی در استان گلستان (χ^2 = ۸۲/۴۶۵، P< ۰/۰۱)، بین توانمندی برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی و جذب گردشگر (χ^2 = ۷۷/۳۲۱، P< ۰/۰۱)، بین برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی و افزایش اشتغال (χ^2 = ۶۲/۵۱۲، P< ۰/۰۱)، بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی و افزایش درآمد (χ^2 = ۶۳/۸۶۶، P< ۰/۰۱) مردم بومی استان گلستان، بین توانمندی رویداد ورزشی اسب دوانی و افزایش امکانات تفریحی و ورزشی (χ^2 = ۶۸/۳۷۱، P< ۰/۰۱)، رابطه معنی داری از دیدگاه شرکت کنندگان در این پژوهش وجود دارد.

واژه‌های کلیدی:

گردشگری ورزشی، رویداد ورزشی ، اسب دوانی، اشتغال، درآمد.

* - نویسنده مسئول : تلفن : ۰۹۱۱۷۰۳۵۰۹۱

Email:L.KARKON1388@GMAIL.COM

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

مقدمه

گردشگری فراتر از یک صنعت، به پدیده‌ای اجتماعی – اقتصادی، یک فرصت منحصر به فرد اقتصادی(کابن[1]، ۱۹۷۸؛ کوپر و لاکوود[2]، ۱۹۹۴؛ سینکلر و استبلر[3]، ۱۹۹۷؛ ارباسلی[4]، ۲۰۰۰)، گذرنامه توسعه(دوکت[5]، ۱۹۷۶)، امیدبخش ترین صنعت برای کشورهای درحال توسعه، متضمن گسترش صلح، امنیت و آرامش در جهان، بهترین راه بهبود روابط بین المللی (ماسون[6]، ۱۹۹۵)، در سطح جهانی تبدیل شده است(۴) . مطابق آمارهای رسمی شورای جهانی مسافرت و گردشگری[7] (WTTC)، گردشگری در سال ۲۰۰۸ با درآمد ۹۴۴ میلیارد دلاری، مهمترین و پردرآمدترین صنعت دنیا معرفی شده است و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۰ تعداد گردشگران در جهان به ۱/۶ میلیارد نفر برسد(۲۲) . سازمان جهانی گردشگری پیش‌بینی کرده است که در سال ۲۰۲۰ چین به عنوان مهمترین مقصد گردشگری با ۱۳۰ میلیون جهانگرد در سال، جایگزین فرانسه و هنگ هنگ به عنوان پنجمین مقصد جهانگردی با ۵۷ میلیون نفر درسال شناخته خواهند شد(۳). همچنین گردشگری ورزشی، که از پیوند میان دو صنعت مهم گردشگری و ورزش پدید آمده (۱۵)، به دلیل جذابیت زیاد و گرایش روزافزون مردم به ورزش و به دلیل صنعتی سفید و بدون دود (۱)، به عنوان بهترین راه بازاریابی صنعت گردشگری (۸)، بهترین راه توسعه گردشگری، جذب گردشگر به منطقه، توسعه امکانات تفریحی و ورزشی، افزایش درآمد و اشتغال مردم منطقه(۵)، به عنوان منبعی مهم جهت بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی(۱۳) و مهمترین بخش صنعت‌گردشگری با رشد سریع و تجارتی چند میلیاردی، با ایجاد ۴/۵ تریلیون دلار در سطح جهان(۱۰) معرفی شده است. امروزه گردشگری ورزشی به عنوان یک صنعت سفید در بین کشورهای توسعه یافته به یکی از استراتژی مهم جهت افزایش اشتغال، درآمد، توسعه زیرساخت ها، بهبود وضعیت اقتصادی و سیاسی تبدیل شده است. بر اساس شواهد موجود، ورود هر گردشگر خارجی به کشور، درآمد ارزی برابر با ۲۰ بشکه نفت را تولید می کند(۱). در بین انواع گردشگری، گردشگری ورزشی با سرعت بالایی در حال رشد و تبدیل شدن به صنعتی بزرگ و مستقل است. در این میان رویداد ورزشی یکی ازمهمترین انواع گردشگری ورزشی است که همه ساله تعداد زیادی از افراد برای تماشای آنها به مکان های مختلف سفر می‌کنند. تحقیقات نشان می دهد که مسابقات ورزشی چه بزرگ و چه کوچک می تواند شرکت کنندگان، تماشاگران و گردشگران را به خود جلب کند(۱۱) و توانسته است هزاران وحتی میلیون ها دلار درآمد برای اقتصاد محلی فراهم کنند(۲۰). مسابقات المپیک(۱۹) و جام‌جهانی فوتبال خود نمونه گویای این رویدادهای مهم ورزشی هستند(۵). از این رو همه کشورها در تلاش هستند مقاصدی برای برگزاری رویدادهای مهم ورزشی و جذب گردشگران مهیا سازند تا بتوانند سهم وسیعی از این فعالیت اقتصادی را از آن منطقه و کشور خود سازند (۱۶) چون به لحاظ تاثیر اقتصادی، رویداد ورزشی شاخص‌ترین مقوله از گردشگری ورزشی می باشد. به این خاطر توسعه توریسم ورزشی و برگزاری رویدادهای مهم ورزشی و رشد آن علاقه تعداد زیادی از کشورها و مقامات را بر انگیخته است (۲۰). به طور مثال کشور ترکیه با سرمایه گذاری بر گردشگری ورزشی، خصوصا شهر آنتالیا در سال۲۰۰۳، ۷۰۰ تیم ورزشی و در سال ۲۰۰۷، ۱۲۰۰ تیم ورزشی از سراسر دنیا حتی ایران را جهت برگزاری اردوهای مقدماتی

1- Kuban
2- Cooper and Lackwood
3- Sinclair and Stabler
4- Orbasly
5- De Kadt
6- Mason
7 - World Travel and Tourism Council

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

ورزشی را به خود جلب کرده و در سال ۲۰۰۷ مبلغی برابر با ۶ میلیون دلار از این طریق درآمد داشته و باعث اشتغال تعداد زیادی از جوانان منطقه شده است(۱۴). نظریه های جدید در زمینه گردشگری نشان می دهد جذابیت‌های گردشگری بر پایه ورزش در مقایسه با دیگر جذابیت های فرهنگی، مزیت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیشتری دارد (۱۵). تحقیقات نشان داده اگر رویدادهای مهم ورزشی موفقیت آمیز باشند، پیامدهای طولانی مدت اجتماعی و اقتصادی به طور مستقیم یا غیر مستقیم زیادی بر منطقه ایجاد می کنند(۹). اکثر مقالات منتشر شده در مورد دوره های بازی المپیک عمدتاً بر مزیت های دائمی مناسب مثل توسعه تسهیلات و زیر بناها، بازسازی شهرها، اعتبار و شهرت بین المللی، رشد گردشگری ، بهبود رفاه عمومی ، فرصت های اشتغال بومی و اشتغال زایی تمرکز کرده اند (۱۷،۱۸). تحقیقات نشان داده، ورزش‌های سنتی نیز می توانند جلب کننده تعداد زیادی گردشگر باشند(۱۲). مانند مسابقات سنتی اسبدوانی که از بزرگ‌ترین رویدادهای ورزشی دنیا و از پرطرفدارترین ورزش ها در کشورهای آمریکا، انگلستان، استرالیا، و دبی می باشد. اسبدوانی از پر رونق ترین ورزش ها در این کشورها به شمار میرود و سالانه مسابقات زیادی در تمام فصول در این کشورها برگزار می شود و توانسته گردشگران زیادی را به خود جلب کند . مسابقات سالیانه کنتاکی و بریدر کاپ، دو رویداد مهم اسبدوانی است که به صورت سالانه در آمریکا برگزار می شود. صنعت اسب در استرالیا نیز از جایگاه ویژه و اصالت خوبی برخوردار است. شهر ملبورن از دید گاه ورزشی بسیار فعال است و بزرگترین مسابقات اسبدوانی استرالیا با نام ملبورن کاپ در این شهر برگزار می شود. کشور انگلیس نیز دارای دانشگاهی مجزا در زمینه علوم صنعت اسب می باشد که به صورت بسیار تخصصی در این زمینه فعالیت می کند و از این جمله می توان به کالج دانکستر انگلستان اشاره کرد. عمر ورزش اسب سواری و توسعه آن به شکل حرفه ایی در منطقه خلیج فارس به خصوص در میان کشورهای عربی همسایه تقریبا به یک دهه اخیر باز می گردد . در این میان دبی با ارتقاء سطح این ورزش به استاندارهای جهانی ، تبدیل به یکی از قطب های اصلی اسب سواری در جهان شده است. کاپ جهانی دبی با مبلغ جایزه ای بیش از ۲۶ میلیون دلار، از ثروتمندترین مسابقات اسبدوانی اصلی در جهان است (۶). مسابقات اسبدوانی در ایران نیز برگزار می شود. مانند استان گلستان و منطقه ترکمن صحرا که یکی از توانمندترین مقاصدگردشگری ورزشی کشور در زمینه برگزاری مسابقات اسب دوانی با ۳ پیست بین المللی و ملی می باشد که طرفداران زیادی در منطقه داشته و از توانمندی ها و جاذبه های مهم گردشگری ورزشی استان گلستان جهت توسعه گردشگری ورزشی و جذب تعداد زیادی گردشگر محسوب می شود(۵،۶). اما در کشور ما به علت فقدان شناخت کافی اثرات گردشگری ورزشی، عدم مدیریت هماهنگ و نبود برنامه ریزی و استراتژی‌های مدون و مشخص، باعث غفلت از این حوزه و از دست رفتن فرصت های منحصر به فرد اقتصادی موجود در کشور شده است. لذا با توجه به اهمیت رویدادهای ورزشی در توسعه گردشگری ورزشی، جذب گردشگر و افزایش اشتغال و درآمد مردم منطقه، محققان در این تحقیق به دنبال بررسی نقش رویداد ورزشی سنتی اسب دوانی بر توسعه گردشگری ورزشی، با تاکید بر اشتغال و درآمد هستند. چون یکی از حیطه هایی که می توان با استفاده از آن به گسترش گردشگری در کشور کمک نمود، شناسایی، گسترش و توسعه رویدادهای ورزشی شاخص در هر منطقه است که به طور بالقوه می تواند سبب جلب تعداد

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

کثیری گردشگر داخلی و خارجی و بهره مندی از اثرات اقتصادی آن گردد.

روش تحقیق

جامعه آماری این پژوهش، کلیه اساتید رشته های تربیت بدنی و گردشگری دانشگاه ها، کارشناسان و مسئولین تربیت بدنی اداره کل ورزش و جوانان، سازمان گردشگری و منابع طبیعی و کارشناسان ارشد تربیت بدنی آموزش و پرورش بودند. جامعه آماری پژوهش حدود ۴۰۰ نفر بودند. چهار گروه نمونه آماری در این پژوهش مورد استفاده قرارگرفت. گروه اول را اساتید تربیت بدنی و گردشگری دانشگاه های استان گلستان، گروه دوم را کارشناسان سازمان گردشگری و آژانس های مسافرتی و منابع طبیعی، گروه سوم را کارشناسان تربیت بدنی اداره کل و ادارات ورزش و جوانان استان گلستان و گروه چهارم را کارشناسان ارشد تربیت بدنی آموزش و پرورش استان گلستان تشکیل می‌دهند. روش نمونه گیری این پژوهش تصادفی ساده بود که پرسشنامه به صورت تصادفی ساده بین نمونه آماری پخش یا ایمیل گردید. حجم نمونه آماری در این تحقیق بر اساس جدول مورگان ۲۰۰ برآورد شد. با توجه به عدم پاسخگویی همه نمونه آماری، پرسشنامه بین ۳۰۰ نفر نمونه آماری پخش یا ایمیل گردید. که در مجموع ۲۲۵ پرسشنامه عودت داده شد و نهایتا ۱۹۵ پرسشنامه قابل بررسی و پژوهش برای این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت (۲۱ نفر اساتید تربیت بدنی و گردشگری دانشگاه ها؛ ۵۲ نفر کارشناسان سازمان گردشگری و آژانس های مسافرتی و منابع طبیعی؛ ۶۴ نفر کارشناسان تربیت بدنی اداره کل و ادارات ورزش و جوانان استان گلستان و ۵۸ نفر کارشناسان تربیت بدنی آموزش و پرورش استان گلستان). ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته بود. پس از بررسی کتاب های دانشگاهی، پایان نامه ها، مقالات متعدد علمی و نظرخواهی از اساتید مدیریت ورزشی، صاحب نظران و کارشناسان گردشگری ورزشی پرسشنامه ای برای گردآوری اطلاعات این پژوهش در قالب بخش اول با ۶ سوال اطلاعات فردی(سن، جنس، شغل، مدرک تحصیلی، تاهل ...)، ۳۴ به صورت مقیاس پنج مرتبه ای لیکرت جهت بررسی اهداف پژوهش تنظیم گردید. سرانجام پس از اصلاحات اساتید و کارشناسان، پرسشنامه نهایی با ۶ سوال اطلاعات جمعیت شناختی، ۲۴ سئوال با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت برای مطالعه راهنما تنظیم شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط گروهی از استادان صاحب نظر دانشگاهی تأیید شد. برای بررسی پایایی پرسشنامه در یک پژوهش آزمایشی، ۳۰ پرسشنامه توسط نمونه های پژوهش تکمیل و پس از تجزیه و تحلیل داده ها ، پایایی آن با آلفای کرونباخ(a= 0.79) مورد تایید قرارگرفت. برای توصیف و بررسی داده های این پژوهش از آمار توصیفی(میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی، نمودار وجدول فراوانی و درصد فراوانی) و آمار استنباطی از آزمون خی دو بهره گرفته شد. محاسبات آماری توسط نرم افزار SPSS ver.16 انجام گردید.

نتایج و یافته های تحقیق

یافته‌های توصیفی این پژوهش نشان می‌دهد که کل نمونه این پژوهش ۱۹۵ نفر است و میانگین سنی نمونه آماری ۳۴ سال بود. ۲۱ درصد آن ها مجرد(۴۱ نفر) و ۷۹ رصد(۱۵۴ نفر) متاهل بودند، از کل نمونه آماری ۳۶/۵ درصد زن و ۶۳/۵ درصد مرد بودند. سطح تحصیلات ۱۱/۲ درصد آزمودنی ها مدرک دیپلم ، ۱۶/۹ درصد مدرک فوق دیپلم، ۴۵/۹ درصد مدرک کارشناسی، ۲۰/۹ درصد کارشناسی ارشد و ۵/۱ درصد مدرک دکتری مدیریت ورزشی و گردشگری بود. یافته ها نشان داد که از

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

کل ۱۹۵ نفر ۱۰/۸ درصد(۲۱ نفر)، اساتید تربیت بدنی و گردشگری دانشگاه ها؛ ۲۶/۷ درصد (۵۲ نفر)، کارشناسان سازمان گردشگری و آژانس های مسافرتی و منابع طبیعی؛ ۳۲/۸ درصد (۶۴ نفر)، کارشناسان تربیت بدنی اداره کل و ادارات ورزش و جوانان استان گلستان و ۲۹/۷ درصد (۵۸ نفر) کارشناسان تربیت بدنی آموزش و پرورش استان گلستان بودند. همچنین وضعیت سابقه کار نشان داد که ۴۲ نفر کمتر از ۵ سال سابقه داشتند، ۹۳ نفر بین ۵ تا ۱۵ سال، ۴۸ نفر بین ۱۵ تا ۳۰ سال و ۱۲ نفر بالای ۳۰ سال سابقه کاری داشتند.

جدول۱- آمار توصیفی مربوط به سئوالات تحقیق

سوالات	میانگین	انحراف استاندارد
توانمندی استان گلستان در برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی	۴/۰۸	۰/۹۸۰
تاثیر برگزاری رویداد اسب دوانی در توسعه صنعت گردشگری ورزشی	۴/۰۳	۱/۰۳۵
توانمندی رویداد ورزشی اسبدوانی بر جذب گردشگر به استان گلستان	۳/۹۵	۱/۰۰۰
توانمندی رویداد ورزشی اسبدوانی بر معرفی استان گلستان به عنوان مقصد گردشگری	۳/۱۰	۱/۱۵۶
توانمندی رویداد اسب دوانی بر بازگشت و سفر دوباره گردشگر ان به استان گلستان	۳/۱۷	۱/۱۲۱
توانمندی سیستم های اطلاع رسانی رویداد ورزشی اسب دوانی گلستان	۲/۲۹	۰/۹۳۶
توانمندی امکانات و خدمات رفاهی رویداد ورزشی اسب دوانی گلستان	۲/۳۱	۱/۱۰۶
توانمندی رویداد ورزشی اسب دوانی بر اشتغال مردم بومی	۳/۶۲	۱/۰۲۹
توانمندی رویداد ورزشی اسب دوانی بر افزایش درآمد مردم منطقه	۳/۵۷	۱/۰۰۲
توانمندی رویداد اسب دوانی بر غنی سازی اوقات فراغت مردم منطقه	۳/۴۹	۱/۱۴۶
توانمندی رویداد اسب دوانی بر افزایش امکانات تفریحی و ورزشی	۳/۲۱	۰/۹۷۸
میزان سرمایه گذاری بر رویداد ورزشی اسب دوانی جهت توسعه صنعت گردشگری ورزشی	۲/۰۹	۱/۱۴۵

یافته های استنباطی

جدول ۲ - آمار استنباطی مربوط به فرضیات تحقیق

فرضیات تحقیق	میزان کای اسکوار	درجه آزادی	میزان خطا	نتیجه گیری
ارتباط بین توانمندی استان گلستان و برگزاری رویداد اسب دوانی	۸۶/۱۱۲	۴	P<۰/۰۱	رد فرضیه صفر
ارتباط بین توانمندی رویداد اسب دوانی و توسعه گردشگری ورزشی	۸۲/۴۶۵	۴	P<۰/۰۱	رد فرضیه صفر
ارتباط بین توانمندی رویداد اسب دوانی و جذب گردشگر	۷۷/۳۲۱	۴	P<۰/۰۱	رد فرضیه صفر
ارتباط بین برگزاری رویداد اسب دوانی و افزایش اشتغال	۶۲/۵۱۲	۴	P≤۰/۰۱	رد فرضیه صفر
ارتباط بین برگزاری رویداد اسب دوانی و افزایش درآمد	۶۳/۸۶۶	۴	P≤۰/۰۱	رد فرضیه صفر
ارتباط بین توانمندی رویداد اسب دوانی و افزایش امکانات تفریحی و ورزشی	۶۸/۳۷۱	۴	P<۰/۰۱	رد فرضیه صفر

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

داده های جداول فوق نشان می دهد که آماره تمامی آزمون خی دو محاسبه شده، با درجه آزادی ۴ و احتمال ۰/۰۱ خطا بزرگتر از مقدار بحرانی (خی دو بحرانی، ۱۳/۲۸) بوده، بنابراین فرض صفر در تمامی فرضیات تحقیق رد می شود. درنتیجه با ۹۹ درصد اطمینان فرضیات این تحقیق از نظر آزمودنی ها مورد قبول و بین متغیرهای تحقیق رابطه معنی داری وجود دارد.

بحث ونتیجه گیری

موفقیت توسعه گردشگری مستلزم شناسایی توانمندی ها، جاذبه ها و مزیت های رقابتی و استفاده بهینه از این توانمندی‌ها و جاذبه‌ها است. جاذبه‌های فرهنگی، طبیعی و ورزشی به عنوان سه عنصر مهم و موتور توسعه پایدار گردشگری شناخته شده‌اند و تحلیل و ارزیابی توانمندی‌ها و جاذبه‌های طبیعی ورزشی هر منطقه اولین گام مهم در توسعه و مدیریت مقاصد گردشگری ورزشی محسوب می شود(۵). گردشگری ورزشی امکان استفادهٔ بهینه از جاذبه‌های طبیعی ورزشی را برای جذب گردشگران ورزشی را فراهم می آورد. برای این منظور اهمیت دادن و سرمایه گذاری در جاذبه هایی که از نظر کارشناسان اهمیت بیشتری در جذب گردشگران ورزشی دارند ضروری است. داده های این تحقیق نشان می‌دهد که توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی استان گلستان توانایی توسعه پایدار گردشگری را دارد و همچنین تحقیق نشان داد که استان گلستان یکی از مقاصد توانمند در زمینه برگزاری رویداد اسبدوانی کشور بوده و به عنوان مهد این ورزش سنتی معرفی شده است.

یافته های پژوهش حاضر حاکی از این است، بین توانمندی استان گلستان و برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان ($P<0.01, X^2=86/112$)، بین توانمندی برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی و توسعه گردشگری ورزشی در استان گلستان (χ^2=۸۲/۴۶۵، ۰/۰۱ >P)، بین توانمندی برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی و جذب گردشگر (χ^2=۷۷/۳۲۱، ۰/۰۱ >P) و بین توانمندی رویداد ورزشی اسب دوانی و افزایش امکانات تفریحی و ورزشی (χ^2=۶۸/۳۷۱، ۰/۰۱>P) رابطه معنی داری از دیدگاه شرکت کنندگان در این پژوهش وجود دارد. توانمندی های استان گلستان در برگزاری رویداد سنتی ورزشی اسب دوانی، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۴/۰۸ ، توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی بر توسعه گردشگری ورزشی، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۴/۰۳ ، توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی بر جذب گردشگر، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۳/۹۵ ، توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی بر افزایش امکانات تفریحی و ورزشی، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۳/۲۱ را به دست آورد. یعنی ظرفیت های برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی استان گلستان برای توسعه صنعت گردشگری ورزشی، جذب گردشگر و افزایش امکانات تفریحی و ورزشی زیاد است. مکان توانمند به عنوان عامل مهم در توسعه گردشگری ورزشی و جذب گردشگر در تحقیقات زیادی مورد تائید قرار گرفته است. در این پژوهش توانمندی رویداد ورزشی سنتی اسب دوانی به عنوان یکی از جاذبه های گردشگری ورزشی مهم استان گلستان مطرح شده است که اهمیت رویدادهای سنتی ورزشی به عنوان یکی از جاذبه های ورزشی بر توسعه گردشگری ورزشی در تحقیقات (۵،۶،۱۲)، اهمیت ورزش های سنتی و ورزش های پرطرفدار به عنوان جاذبه، اهمیت جاذبه های ورزشی به عنوان منبع انرژی زا وقدرت دهنده به سیستم گردشگری ونیروی کششی یا جذب کننده گردشگران در تحقیقات (۵،۶،۸،۱۲)، اهمیت رویدادهای ورزشی به عنوان عامل قوی در جذب گردشگران به منطقه، در تحقیقات

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

(۵،۷،۸،۱۷،۲۰،۲،۶)، اهمیت قابلیت ها و توانمندی های مقاصد گردشگری به عنوان مولفه های مهم در کسب میزبانی رویدادهای ورزشی در پژوهش های (۵،۶،۷، ۸)، اهمیت برنامه‌ریزی و شناسایی توانمندی‌ها و ظرفیت های گردشگری ورزشی به عنوان یکی از مراحل چهار گانه توسعه گردشگری ورزشی در پژوهش های (۵،۷،۸،۲۴)، اهمیت شناسایی و بررسی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدها، و تدوین استراژی گردشگری ورزشی در مطالعات (۲،۷،۱۶،۲۴) مورد تائید و بررسی قرار گرفته است(۵). همچنین اهمیت رویدادهای ورزشی بر افزایش جاذبه های شهر میزبان(۵،۶،۱۴،۱۵)، اهمیت رویدادهای ورزشی به عنوان عامل مهم در افزایش زیرساخت های گردشگری، ورزشی و تفریحی در تحقیقات (۵،۶، ۱۰،۲۰،۲۱) مورد تائید و بررسی قرار گرفته و با نتایج این پژوهش مطابقت دارد.

یافته های پژوهش حاضر حاکی از این است که بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و افزایش اشتغال مردم بومی و جوانان استان رابطه معنی داری وجود دارد (χ^2 =۶۲/۵۱۲، P< ۰/۰۱). توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی بر افزایش اشتغال مردم و جوانان منطقه، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۳/۶۲ را به دست آورد. اکثر شرکت کنندگان در این پژوهش برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان را از بهترین و سریعترین راه های اشتغال مردم ذکر کرده اند. از دیدگاه شرکت کنندگان در این پژوهش، توانمندی های استان در ورزش سنتی اسب دوانی و برگزاری این رویداد ورزشی می تواند به نحو مطلوبی زمینه های ایجاد اشتغال دائم، فصلی ونیمه وقت را برای نیروی انسانی با تخصص کم وآموزش متوسط فراهم آورد و از نرخ بیکاری بکاهد و علاوه بر اشتغال مستقیم مردم استان (حمل و نقل، هتل داری، ارائه خدمات تفریحی و ورزشی) بر اشتغال غیر مستقیم مردم (تاسیسات زیر بنایی، ، صنایع دستی،، تعمیرات ، کرایه دادن اتومبیل ، دست فروشی) تاثیر گذار باشد. اهمیت رویدادهای ورزشی بر توسعه اشتغال در تحقیقات زیادی (۲،۵،۶،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۸،۲۰) مورد تائید و بررسی قرار گرفته و با نتایج این پژوهش مطابقت دارد.

همچنین یافته‌های پژوهش حاکی از این است که بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و افزایش درآمد مردم بومی استان گلستان رابطه معنی‌داری وجود دارد (χ^2 = ۶۳/۸۶۶، P< ۰/۰۱). توانمندی های رویداد ورزشی اسب دوانی بر افزایش درآمد مردم منطقه، از مجموع حداکثر ۵ امتیاز، میانگین ۳/۵۷ را به دست آورد. اکثر شرکت‌کنندگان در این پژوهش برگزاری رویداد اسبدوانی را بر درآمد مردم بومی استان وتوسعه اقتصاد محلی تأثیرگذار دانسته اند. اهمیت رویدادهای ورزشی بر افزایش درآمد مردم منطقه در تحقیقات محققین (۵،۶،۷،۹،۱۰،۱۱،۱۸،۱۹،۲۰) مورد تائید و بررسی قرار گرفته و با نتایج این پژوهش مطابقت دارد. در اکثر تحقیقات اهمیت میزبانی رویدادهای ورزشی به عنوان عامل و عنصری مهم بر افزایش منبع درآمد مردم منطقه و کشور میزبان و بهبود سطح اقتصادی مردم منطقه مطرح شده است. در مجموع می توان گفت رویدادهای ورزشی موجب بالا رفتن سطح کیفیت زندگی مردم می شود. توانایی رویدادهای ورزشی در اثرگذاری بر روی رشد اقتصادی، فرهنگی و محیطی به خوبی مستند است و گردشگری ورزشی و رویدادهای مهم ورزشی به عنوان یکی از مهمترین منابع افزایش اشتغال و درآمد در اقتصاد جهانی محسوب می شود.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

منابع و مآخذ

۱. اصفهانی، نوشین. (۱۳۸۸). **"جهانگردی ورزشی"**. انتشارات حتمی، چاپ اول.

۲. اصفهانی، نوشین. گودرزی، محمود. اسدی، حسن. سجادی، نصرالله. اسمیت، استیفن. (۱۳۸۸). **"تحلیل عوامل موثر بر توسعه جهانگردی ورزشی داخلی ایران"**. نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۱: ۱۷۵-۱۵۹.

۳. بونیتا، کلاب. (۲۰۰۶). **"بازاریابی گردشگری برای شهرها با تاکید بر برندگذاری و رویدادهای ویژه برای جذب گردشگران"**. ترجمه علی موحد؛ سالار کهزادی و پگاه ایزدی(۱۳۹۰). تهران: انتشارات آذرخش.

۴. حیدری، رحیم. (۱۳۸۹). **"مبانی برنامه ریزی صنعت‌گردشگری"**. تهران: انتشارات سمت، چاپ دوم.

۵. زیتونلی، عبدالحمید. (۱۳۹۰). **"شناسایی توانمندی های گردشگری ورزشی استان گلستان"**. نشریه پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، سال اول، شماره۱، صص: ۷۱-۸۳ .

۶. کارکن، لیلا. (۱۳۹۰). **"نقش برگزاری رویداد اسبدوانی در توسعه گردشگری ورزشی استان گلستان"**. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته تربیت بدنی، دانشگاه پیام نور تهران.

۷. معین فرد، محمدرضا. (۱۳۸۷). **"وضعیت صنعت گردشگری ورزشی و ارائه الگوی مناسب توسعه آن"**. رساله دکتری، رشته تربیت بدنی، دانشگاه تربیت معلم تهران.

۸. هنرور، افشار. (۱۳۸۸). **"تدوین استراتژی بازاریابی گردشگری ورزشی ایران"**. دانشگاه تربیت مدرس، رساله دکتری تربیت بدنی.

*9.Campbell, M. & Phago, K. (2008).**"The Impact of Major Sporting Events on the Economy and the People of a Developing Region".** The Case of the 2010 FIFA World Cup Tournament. Africa Insight. 38(3): 26-34, December 2008.*

*10.Chalip, L., Costa, C. (2006). **"Building sport event tourism into the destination brand: Foundations for a general theory".** In H. Gibson (Ed.), Sport tourism: Concepts and theories (pp. 86-105). London: Routledge.*

*11.Chalip, L., Green, B.C., & Hill, B. (2003). **"Effects of sport event media on destination image and intention to visit".** Journal of Sport Management, 17, PP:214-234.*

*12.Cho, M. (2004). **"The strength of motivation and physical activity level during leisure time among youth in South Korea".** Youth and Society,35, PP:480-494.*

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]

13.Emery.P.(2010). ***"past,present,future major sport event management practice: the practitioner perspective".*** *Sport management review 13,158-170. Journal homepage: www.elsevier.com/locate/smrgames"vol.12.PP:5-23.*

14.Icoz,O .; Gunlu, E.; & Oter,Z.(2010). ***"Sport tourism destinations as brand and factors affecting destination choices of soccer teams".*** *5th International congress on Business, economic and Management.*

15.Higam. J & Hinch. T. (2006). ***"Sport and Tourism Reserch: A Geographic Approach".*** *Journal of Sport & Tourism.vol.11 , N. 1 , pp 31-49 .*

16.Kamilla Swart and Urmilla Bob. (2007). ***"The eluding link: Toward developing a national sport tourism strategy in South Africa beyond 2010".*** *Politikon.34 (3).PP: 373-391.*

17.Kaplanidou, K. (2006). ***"The Impact of Sport Tourism Event Image on Destination Image and Intentions to Travel: A Structural Equation Modeling analysis".*** *Unpublished Doctoral Dissertation, Michigan StateUniversity, East Lansing.*

18.Matos, P. (2006). ***"Hosting mega sports events – a brief assessment of their multidimensional impacts".*** *Paper presented at "The Copenhagen Conference on the Economic and Social Impact of Hosting Mega Sport Events" on 01/09/2006.*

19.Sanahuja, R. (2002). ***"Olympic City – The City Strategy 10 years after The Olympic Games in 1992".*** *Paper delivered to the International Conference on Sports Events and Economic Impact, Copenhagen, April.*

20.Solberg.H.& Preuss.H. (2007). ***"Major sport events and long-term tourism impacts".*** *Journal of sport Management,21,PP:213-234.*

21.Weed, M. (2006). ***"A grounded theory of the policy process for sport and tourism".*** *In H. Gibson (Ed.), Sport Tourism: Concepts and theories, PP: 224–245. Oxon: Routledge.*

22.WTTC. (2008). ***"World Travel and Tourism Council".*** *Executive Summary: Research: Blueprint, http://www.wttc.org*

23.Yamaguchi, Y.(2002). ***"Sport tourism,sport volunteer and sport for all".*** *Journal of Asian sport for All, .1,PP:29-36.*

24.Yates, Bob. (2004). ***"Sport Tourism Planning Template".*** *Canadian Sport Tourism Alliance and the Ontario Ministry of Tourism and Recreation.*

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2026-01-29]